

IVE MIHOVILOVIĆ: RESNICA O OBERDANKU

Tudi Skataper priznava, da Oberdank ni tolmačil neobstojećih težanj tržaških Italijanov po priključitvi k Italiji, ampak da je s svojo smrtjo hotel le protestirati proti njihovi «praktični, merkantilistični psihologiji»

Italijanski iredentisti že mnogo let in tudi danes, posebno danes, ko se iredentizem obnavlja, slavijo Guglielma Oberdanka (pravzaprav Vilma Oberdanka) kot svojega največjega junaka, kot simbola italijanstva v Trstu in v Italiji. Njega so leta 1910 obesili, ker je poskušal izvršiti atentat na cesarja in kralja Avstro-Ogrske Franca Jožefa.

Pustimo ob strani knjige in spise, ki so polni prazne retorike in rodoljubarskih fraz in se ustavimo raje na tem, kar je o Oberdanku pisal eden od najrazumevnejših in gotovo najbolj realnih iredentistov in to tisti Scipio Slataper, ki je povedal marsikatero resnico, pa četudi je končno tudi sam padel v prvi svetovni vojni za veliko iredentistično laž. V zbirki Slataperjevih esejev in člankov, ki je izšla pod naslovom «Scritti politici», dobimo tudi tisto, kar je napisal leta 1914 o Oberdanku v bolonjskem dnevniku «Il Resto del Carlino» kakor tudi tisto, kar je napisal o Oberdanku leta 1910 v rimskem listu «La Voce». V gradbenem je Slataper rekel sledeče:

«Četudi je bil Oberdank prepojen z italijansko nacionalno idejo, in je bil pripravljen dati tudi življenje za priključitev Trsta k Italiji in ga je končno tudi dal, z demonstrativnim atentatom na Franca Jožefa, ni Oberdank tolmačil idej in težanj večine tržaškega prebivalstva, ki je bilo zvesto Avstriji in ni sovražilo nisočas bolj kot Italijo v strahu, da bi bil Trst priključen k Italiji. Oberdank je hotel s svojo potezo pravzaprav samo to, da bi dvignil zaspasno zavest tržaških Italijanov, on je hotel s svojo zavestno smrtjo protestirati proti «praktični, merkantilistični psihologiji» tržaških Italijanov, katerih pa ta smrt ni niti najmanj prebudila, nasprotno, poslabšala so na Oberdanka že nekaj dni po — senzaciji... Medtem ko so Oberdanka obesili, piše Slataper, so tržaški Italijani vodili živo polemiko o neki novi železniški progi, ki naj bi se bolj povezovala tržaško pristanišče z zaledjem in od katere so Tržančani pričakovali še večjo prosperiteto. Slataper karakterizira Oberdankovo smrt in iredentizem tržaških Italijanov nasproti njemu na kratko in točno tako: «On je anti-praktična žrtev v najbolj praktičnem mestu». Ko piše Slataper o Oberdanku, zatrjuje, da je bila njegova smrt «brezplodna, kot vsak individualni poizkus, ki se hoče postaviti proti zgodovinskemu razlogom nekega mesta». Zato je — pravi Slataper — Trst nadaljeval svoje normalno življenje, ne da bi se zaustavil niti pri herdanku, niti nad grobom O. Oberdanka».

Sele mnogo pozneje, ko se je iredentizem vendarle neudalno vgnemil in zakoreninil v Trstu, so začeli proslavljati Oberdanka in to slavljenje je prišlo do vrhunca v dnevi prve svetovne vojne in pozneje v času fašizma, ko so v Trstu začeli celo dvigati oltar Oberdanku. In tako se je razvil veliki kult, v katerega so vpleli celo njegovo ubogo mater.

In prav o njegovi materi smo hoteli tu nekaj reči, ter s tem pokazati pravo poreklo Vilma Oberdanka. Pričelo v času Avstrije, so tudi italijanski zgodovinarji edo, veljavljali, da je Oberdankova mati bila Slovenka, medtem ko je bil njegov oče nemški narodnost ali pa nepoznan, to pomeni, da je bil Oberdank nezakonski otrok neke slovenske služkinje («servan»). Po prvi svetovni vojni, posebno v času fašizma, se je stvar znova premislila in neomajno je našli so mu celo italijanskega očeta, ki naj bi bil rojen v Benetkah in ki naj bi bil imenoval Felcier.

V tem smislu se je mnogo pisalo tudi leta 1934, ko so kisti pokopali Oberdankovo mater z velikimi svečanostmi, zabljeni s kronnega in političnega grobnice v monumentu, ki je divjala gorko proti Slovincem v Trstu in Juliji krajini prav gotovo niso mogli in si zato so jo enostavno spremenili v «italijanko». Izgleda, da tudi sledeče: Znal slovenski, kot so trdili četudi je bila rojena v Vipavi, je iz družine, v kateri se je govorilo italijanski, bil toveril celo s svojimi starši. Saj je bila Vipava v času nje, ne bi našla to se pravi v začetku devetnajstega stoletja

Nastop pevskega zbora «I. Cankar» v Avditoriju (zgoraj) Tov. Karl Bošnjanc čestita pevstvu tov. Svati.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Zefka Oberdank sklenila s Ferencem, in to pa spet pomeni, da je tudi ona nezakonska, torej hči «nepoznane» očeta. Če bi bil Viljem Oberdank še živ, bi imel sedaj okoli 92 let; če bi pa bila Zefka Oberdank živa, bi imela 124 let. Koliko let ima «Oberdankova sestra», nam ni znano; toda po reklamnih slikah bi se ne moglo reči, da je zares njegova sestra. Morda je tudi to potrdilo, kakor je potrjeno marsikaj, kar se piše in govori o Oberdanku Oberdanu.

Vse kar smo tu navedli, ni bilo navedeno z namenom, da

(Nadaljevanje na 4. strani)

DERWENT WHITTLESEY, PROFESOR ZEMLJEPIJA NA HARVARDSKI UNIVERZI, STROKOVNJAK ZA AFRISKA VPRAŠANJA

KENJA-DEŽELA MAU-MAUOVCEV

Gora Kenia (5154 m).

Kenja pripada svetu, kateremu zmanjka isčemo primere v Evropi in Severni Evropi. Leži ob ekvatorju in je s izjemno ozko obalno pasu, v kateri se dvigajo nad morsko vrvico. Nizka zemljepisna širina in visoka nadmorska višina se medsebojno uničujeta in ustvarjata podnebje, ki ni niti mrzlo niti vroče, temveč prijetno zmerno. Klimatske prednosti povzročajo, da je večina zemlje v stanju popolnega nasprotja z značilnostmi neopredelnih tropičnih predelov. Pokrajina je nadležna, izredno lepa, vrstijo se veličinski vulkanski vrhovi, ljubka jezera, zeleni gozdovi in razsežne prerije, po katerih živi velika zverjad.

Vabljen dežela
Ni pa vsa Kenja enako zaželena. Neopredeljena na začetku je le redko obdelana z nomadi. Obalni pas je vroč in vlažen. Najbolj obdelane so visoke planote, ki ležijo 1000 do 1500 metrov nad morjem in na katerih so afriški kmetje izredno uspešni. Tudi Evropejci delajo v teh krajih, vendar samo v mestih; ko stopijo v pokrajino, se ali vrnejo v domovino ali pa preselijo v južne tropične Afrike.

Boj za zemljo
Konferenca je pomenila začetek boja za zemljo, ki je stnila tropični Afriki v Krat-

ko se pred letom 1900 so pa v Veliki Britaniji in v Južni Afriki spoznali, da je visoka planota Kenje zelo primerna za naseljevanje. Začeli so graditi na visoki planoti železnice, izsledili in naselili dve deli so pa začeli pridobivati si zemljo za živinorejo, kmetije za nasade kave, čaja, sisala in drugih tropičnih pridelkov. Vsi ti pridelki so bili določeni za izvoz in so kmalu postali temelj gospodarstva Kenje. S porastom poljedelstva, kolonizacije so rastle tudi mesta in vasi. Skozi mnogo let Evropejci niso samo krili svojih potreb, ampak so tudi dobavljali vladni Kenji potrebni denar za razvoj afriških cest, dežel. To je bilo mogoče zaradi cenene afriške delovne sile, ki je bila na razpolago za zasebna in javna dela.

Novi tuji v borbi proti otroški paralizi
Vseh 137 injekcij, je imel v svojih brizgalkah vse kar drugače gama-globulin, ki so ga uporabljali pri podobnih boleznih lanskega leta. Predpostavljali so, da gama-globulin, ki ga namreč, naredi človeka imunega, pred paraličnimi učinkom, ki ga povzroča paraliza (polimijelitis), te stranske bolezni, ki zahteva največ zivcev, ravno med otroki, in ki je predmet raziskav v Združenih državah in Združenih državah med ljudstvom mnogo večjo zaskrbljenost, kot kakor koli druga bolezen.

Sedaj pa je obstajal razlog za novo upanje. Profesor pituške univerze in načelnik skupine, ki jo lahko označimo s pravico armado raziskovalcev otroške paralize v Združenih državah, dr. Jonas E. Salk, je prepričan, da je znanost nad to kruto boleznijo že namreč slovesno kri, da izvaja pravega problema, to je osnovni znanstveni problem. Dr. Salk, ki je dal osebo

KAKO SO PISALI LJUBLJANSKI LISTI OB GOSTOVANJU SNG IZ TRSTAV LJUBLJANI

Ena najboljših uprizoritev „Pohujšanja“

V Ljubljani so priznali tudi prvenstvo tržaški uprizoritvi Zemljanove «Odločitve», pri čemer poudarjajo važno vlogo kontovelskega narečja

(Nadaljevanje in konec.)
Najslabši domislek pa je podelitev bandera županu, ki ima na eni strani naslikanega sv. Florijana, na drugi pa sv. Alojzija, kar je primerna ilustracija pesmi, ki je na koncu zapoje zbor rodoljubov pod vodstvom učitelja Sviličija. Uspeši so (rodoljubi, op. P. d.) v vseh svojih skupinskih kakor tudi posameznih nastopih. Tu je bila vsaka figura do kraja izdelana, vsak gib je imel svoj smisel in svojo globljo vsebino. Morda je bilo tega celo nekoliko preveč in gledalcem očesu ni bilo mogoče pri prvem gledanju opaziti vseh duhovitih podrobnosti in fines. Slavnostni govor učitelja Sviličija v tretjem aktu ter gibanje rodoljubov okoli njega — je za moč občutek eden najslabših prizorov, Miha Ba-

loš kot Peter je presenetil s sigurnim in prožnim nastopom, Stefka Drošlevo kot Jacinta pa je bila prav gotovo ena najbolj očarljivih in najbolj uspešnih Jacint, kar sem jih kdaj videl. Posebno pazno zasluži Rado Nakrst kot Zlodej, ki je s svojo zadržano in umirjeno igrjo vnesel nekaj novega elementa v to vlogo. Njegov uvodni monolog v tretjem aktu se dogaja na lestvi, medtem ko obenem čisti svetilko. Kakor je to eden najbolj mojstrskih prizorov vseh Cankarjevih dram, tako nam bo tudi to podajanje tržaškega igralca ostalo še dolgo v spominu. Naj omenim še uspešno vlogo Popotnika (Guštin) in zaključni s ugotovitvijo, da je bila to ena najbolj uspešnih uprizoritev «Pohujšanja».

Tržaško gledališče je s to predstavo ponovno dokazalo, da je neločljivo del slovenske gledališke kulture in da je stvar vse slovenske javnosti, da ga v njegovem bistvu za nemoteno delo na tržaškem ozemlju z vsemi silami podpre.

V «Ljubljanskem dnevniku» pa je 17. febr. napisal Miloš Mikeln:

Obe uprizoritvi, s katerima so gostovali v Ljubljani, zlasti pa še «Pohujšanja», sta toliko pomembni, da moramo pri ocenjevanju vsak dopolnilni kriterij, ki ni v neposredni zvezi z uprizoritvijo same, položiti na stran; sicer bi storili bolj, če bi končali, preden smo začeli.

Ob odnosu do Cankarja, posebej pa se v uprizoritvah Cankarjevih dramskih del, se vsakokrat nametnostni cel svetovni in umetnostni nazor časa, v katerem je uprizoritev nastala, in umetniški vzorci, ki jo vodijo, ki jo je pripravil. Tudi tržaško «Pohujšanja» potrjuje to misel, tako se je spremenil tudi odnos do Cankarjeve dramatik, ker je njena funkcija najprej estetska, ter nato vsebinska, ki jo trenutno politično aktualna, kot je bila vslej doslej.

Zato mora — zavedno ali nezavedno — vsaka sodobna uprizoritev «Pohujšanja» v dolini tržaškega namena realizma v tisto smer, ki jo je delu dal Cankar sam: v simboliko, da v fantastiko.

Tako je bilo «Pohujšanje» v dolini tržaškega namena realizma v tisto smer, ki jo je delu dal Cankar sam: v simboliko, da v fantastiko. Tako je bilo «Pohujšanje» v dolini tržaškega namena realizma v tisto smer, ki jo je delu dal Cankar sam: v simboliko, da v fantastiko.

Režiser Jože Babič je s pomočjo scenografa Maska Kavčiča, ki je bil dal dober vtis, v katerem je bil v sredini središča proti periferiji, temveč s periferije v središče. Režiser Jože Babič je s pomočjo scenografa Maska Kavčiča, ki je bil dal dober vtis, v katerem je bil v sredini središča proti periferiji, temveč s periferije v središče.

Jacinta Stefka Drošlevo je srečno združevala hudo različne komponente tega lika v celoto, kar je od njega privedlo do zadnjega nastopa ne upade in ne izgubi nobene svojih pestrnih barv. Miha Baloh svoja Petra ni izdelal dovolj trdno, na raznih predstavah je celo precej razsodno oblikoval nekakšno, in je bil vendar v igri izgubijo na teži in skoraj izginejo.

Glasično spremljavo je dobro oskrbel Milan Lindič. V «Odločitvi» so tako režiser Jože Babič kot tudi igralci, izvalili skoraj več duha in življenja, kot ga v tej drugi drami. Režiser Morda je k temu pripomogel tudi kontovelski dialekt, ki je hudo papirnat dialog precej oživil in zabiral njegove slišnosti. Naj bo to še lažje, ko tako tržaška uprizoritev «Odločitve» živi in diha, ubrana v — kolikor je v tem delu pač mogoče — odlično prikazano razpoloženje in je boljše, kot obe sedanjiji slovenski uprizoritvi.

Tako torej tam na naši jugozahodni meji raste gledališče, ki ga bomo ob bodočih pretrskih in napisanih ali nenapisanih obratnih slovenskih gledaliških predstavah, ki jih bomo uprizarjali mnogo bolj kot doslej. Tržaško gledališče ima svoje trdno mesto med slovenskimi gledališči; kot tako bo imelo tudi določeno vlogo v slovenski gledališki tvorbnosti.

Poročilo v «Slovenskem poročevalcu» 10. febr., podpisano z M. S., se okrnjeno glasi:
Noben človek, noben poseben članek, noben poseben govorec najbrž ni za Slovensko narodno gledališče iz Trsta tako lepa dobitna, kakor iskreno in navdušeno zanimanje ljubljanskega občinstva, ki te dni večer za večerom polni dvorano Mastnega gledališča, v kateri gostuje.
Cankarji imajo vsa slovenska gledališča dovolj pogosto na sporedu, pa vendar velja odločitev zanj še zmeraj za precej pomembno dejanje, sponzorja nekoliko tvegan stvar — je paš se zdaj naj najbolj komplikiran dramatik, zahteven za publiko in za uprizoritelje. Lahka in enostavna ni nobena njegovih dram, «Pohujšanje» pa še posebno ne, saj mu, kot pravi dr. Babič,

Nastop kvinteta v Avditoriju preteklo nedeljo (zgoraj). — Najmlajši castilci Kurenta.

(Nadaljevanje na 4. strani)

VREME Vremenska napoved za danes: Napovedujejo pretežno oblačno vreme s krajevnimi padavinami. — Včerajnja najvišja temperatura v Trstu je bila 13,9 stopinje; najnižja pa 10,1 stopinje.

PRIMORSKI DNEVNIK

Opozorjamo vas na sledeče oddaje: Trst II: 18.40: Koncert mezosopranske Jusline Kralj - Vuga. — Trst I: 21.45: Koncert duja Jones-Langbein: Beethoven «Sonata v c-molu». — Slovenija: 21.30: Dolenjsko ženitovanje - izvajajo: Zbor in solisti AP2 p.v. Radovana Golba.

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

Zgrešeni argumenti

Tukajšnji šovinistični propagandisti in oznanjevalci enadose italijanskega značaja goriške in videmske pokrajine, kjer je po njihovem zatrjevanju vsega v izobilju in prebivalci pomilujejo iste Slovence, ki so ostali na drugi strani meje, se niso mogli premagati, da ne bi tudi izjave ljudske poslanca za Tolminsko Jake Avšiča izbrali za svojo propagando in jih seveda prikrojili po svoji potrebi.

Pri njegovih izjavah, da je tolminski okraj v gospodarskem in socialnem oziru eden izmed največjih v Sloveniji, so opozabili prisotni tudi Avšičev ugotovitvi, da je to posledica gospodarskega zapostaviteljstva za časa 25-letne italijanske okupacije teh krajev. Prav tako je njegovo navedbo, da bi Tolminsko lahko dala 4.000 ljudi kot delovno silo za razvoj lokalne industrije, spremenil članek v «Giornale di Trieste» od 18. t. v 4.000 brezposelnih. Če bi po tem ključu šteli brezposelne na Goriškem, bi jih našli morda 30.000 ali več, saj je praktično polovica prebivalstva, ki drži križem roke, ali pa je le zasilo zaposlena. Kje je torej gospodarska katastrofa?

Očitno je ta članek prepsal in presljal v zadnjih letih vse obupne klice brezposelnih v Gorici, Trzinu in drugod na Goriškem. Očitno je pozabil, da ima naša pokrajina državni rekord na tem področju in če pojde tako naprej, bodo morali zaradi pomanjkanja dela skoraj popolnoma zapreti Jadranske ladjedelnice v Trzinu in še marsikatero drugo podjetje, med katerimi morda celo SAFOG v Gorici. Kako naj bi potem dobili delo če brezposelnosti s Tolminsko, medtem ko se tudi beneški Slovenci trumoma selijo za kosčkom kruha v tujino, to naj nam pove gospodarski enčakovi omenjena lista, ki bi tudi Tolmince najraje zopet spravili pod oblast demokratične Italije.

Z dotacijskimi, ki jih bodo še letos prejeli Tolminci od republike in zvezne vlade, bodo kmalu postali svoje gospodarstvo popolnoma na noge, saj je že do sedaj bilo napravljeno zelo mnogo in jim gotovo niti na misel ne pride, da bi se zopet vrnili tja, kjer se razmere iz leta v leto slabšajo in kjer bi bili deležni takih dobrot, kot njihovi bližnji sosedi, naši bratje v Beneški Sloveniji. Tam se morajo otepati z mnogo večjo brezposelnostjo in poleg tega še s popolno brezposelnostjo na šolskem in prostornem področju, saj je prišlo že tako daleč, da kmalu ne bodo smeli več iti moliti v svojem jeziku.

Vsekakor bi bilo mnogo bolj v korist, če bi se članek zavezoval za večje gospodarsko, kulturno in športno sodelovanje med obema deloma Primorske in za pravično manjšinski politiko svojih gospodarjev, ki bi prinesla našim obmejnim krajev na Goriškem in v videmski pokrajini mnogo več koristi kot pa vsi dosedajni več ali manj jalovi ukrepi. (Z «Soča»)

Zimska pomoč

Vsota prispevkov, ki so jih dosedaj darovali delavci in podjetja naše pokrajine za sklad zimske pomoči brezposelnim in onemoglim, znaša 6.890.394 lit.

Resnica o Oberdanku

(Nadaljevanje s 3. strani)

bi se zmanjšal pomen Guglielma Oberdana v italijanskem identitističnem smislu. To je legenda ali mitski, na katerem se ne more nikdar spreminjati. Primer je morda zanimiv glede na preteklost Trsta, glede na usodo naše krvi v tem mestu. Podobnih pojavov je bilo mnogo. Poznanih je, da so mnogi sinovi našega ljudstva, pod vplivom šole, okolja in socialnih razmer postali zavestni ali nevestni renegati. Tako je na žalost bilo. Zanimaja nas morda najbolj identitistični sistem potvarjanja. Kajti prav tisti, ki na ves glas rijojo in klevetajo Slovence in Hrvatke, ki na trdnjavo in narod nižje rase in barbarstva krvijo se niti najmanj ne strahujejo lažiti s Oberdankom in njegovo slovensko mater.

Ide Mihovilič

NAGRADITEV NAJZASLUŽNEJŠIH KMETOVALCEV

RAZDELITEV NAGRAD V OBČINSKI DVORANI

Kraški in briški kmetje ter vinogradniki so dobili precej lepih priznanj

V občinski dvorani, na Korzu je bila v nedeljo dopoldne ob zaključku 1. državnega tekmovanja velika svečanost, katere so se udeležili številni nagradenci iz vseh občin goriške pokrajine. Prisotni pa so bili tudi predstavniki pokrajinskih oblasti s prefektom De Zerbijem na čelu, goriški škof, dva poslana, glavni nadzornik poljedelskega inšpektorata dr. Marsano, člani komisije, ki je izbrala nagradence, in predstavniki deželnih zavodov, ki so prispevali k nagradam, katere so bile dodeljene najboljšim kmetovalcem goriške pokrajine.

Nagrade so bile dodeljene najboljšim obdelovalcem zemlje, in sicer velikim kakor majhnim kmečkim posestnikom, ki so se na svojem zemljišču v letu 1952-53 trudili, da dosežejo največjo produktivnost. Zatem so nagrade prejeli številni kraški kmetovalci, katerih trud je bil namenjen izboljšavi trde kraške zemlje. Bili pa so nagradjeni tudi nekateri udeleženci razstave grozja, ki je bila v

okviru Andrejevega semnja, zatelem udeleženci praznika grozja v Krmini in številni drugi vinogradniki v goriški pokrajini, posebno pa v števerjanski občini.

NAGRADE ZA POSPEŠEVANJE PRODUKTIVNOSTI

1. nagrado v znesku 200 tisoč lir sta med velikimi posestniki prejeli «La Fiorentina» in «La Gava» iz Isole Morosini. Med srednjimi veleposestniki, katerih zemljišča ležijo v ravnini, pa je prvo nagrado v znesku 125 tisoč lir prejel Luigi Zorzon iz Brazzana pri Krmini. Med malimi posestniki v ravnini je prvo nagrado v znesku 125 tisoč lir prejel Franco Giobatta iz Verse ter številni drugi kmetovalci, med njimi tudi Jožef Komjanc iz Steverjana, kateremu so podelili 25 tisoč lir.

NAGRADE ZA IZBOLJŠANJE KRAŠKE ZEMLJE

Prvo nagrado v znesku 35 tisoč lir je prejel Josip Čerini iz Vrha; drugo nagrado 22 tisoč lir je prejel Andrej Ger-

golet iz Doberdoba; 18 tisoč lir Josip Colja iz Doberdoba; 12 tisoč lir Josip Pahor iz Jamelj, isti znesek so prejeli še naslednji kmetovalci s Krasa: Josip Gergolet, Doberdob, Giovanni Mazzuchini iz Ronk, Kostantin Vižintin iz Zagorja, kmečko posestvo Castelluovo iz Zagorja, Anton Frandolisi iz Jamelj, Josip Radeti iz Sablje, Josip Gergolet iz Doberdoba, Vincenc Bostjančič iz Vižintin, Josip Pahor iz Jamelj, Po 10 tisoč lir so prejeli naslednji kmetovalci: Karl Vižintin, Palkišček, Josip Vižintin, Sv. Martin, Karl Semolič, Jamlje, Friderik Pahor iz Jamelj, Josip Ferfolja, Doberdob, Friderik Lavrenčič, Doberdob, Anton Lavrenčič, Poljane in Alojz Jarc, Doberdob. Po osem tisoč lir je prejelo za nagrado še precej drugih kmetovalcev iz Jamelj, Doberdoba in drugih kraških vasi.

Med nagradenci za najlepšo razstavo namirnega grozja so prejeli: castignia diploma Anton Štekar iz Steverjana, diploma prve stopnje je prejel Josip Komjanc iz Steverjana, kmečko posestvo baronice Tacco iz Steverjana, medaljo Otella Zurijsa iz Steverjana in drugi. Med nagradenci razstave grozja za potrošnjo so bili nagradjeni med ostalimi tudi: Gotfred Gravner iz Oslavja, Josip Gravner iz Steverjana, Josip Klanjšček iz Oslavja, Anton Pintar iz Steverjana in drugi.

Zasluzne nagrade so prejeli še številni vinogradniki in Steverjana in Oslavja.

Urnik trgovin danes in jutri

Zveza trgovcev goriške pokrajine sporoča, da bodo danes na pustni torek vsi trgovski obrati odprti samo do 12.30 ure.

Na peplenično sredo bodo mesnice ves dan zaprte.

DEŽURNA LEKARNA:

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Venuti, Ul. Rabatta 18 - tel. 21-24.

KINO

CORSO, 16: «Pomladanski zvon», L. Webb.
VERDI, 17: «Ljudje brez strahu», J. Mason.
CENTRALE, 17: «Pomlad». VITTORIA, 17: «Waterloojski most», R. Taylor.
MODERNO, 17: «Normandija», D. Brian in J. Agar.

Seja upravnega odbora Trgovinske zbornice

Govorili so o gradnji dvotirne železniške proge Trst-Gorica-Videm

Med najvažnejšimi argumenti, ki jih je obravnaval na zadnji seji upravnega odbora Trgovinske zbornice v Gorici, je potreba za graditve dvojne tira na železniški progi Trst-Gorica-Videm in pa elektrifikacija proge od Cervignana do Benetk. Goriška Trgovinska zbornica bo financirala tudi udeležbo štirih obrtnikov iz goriške pokrajine na mednarodni razstavi obrtnstva v Florenci od 22. aprila do 13. maja. Upravni odbor je do delil tudi razne denarne zneske goriškim srednjim šolam in tehničnemu vzgojnemu konzorciju v Gorici.

Motociklista sta se zaletela v zid

Eden izmed motociklistov si je pretresel možgane

V noči med nedeljo in ponedeljkom se je v Ul. Vittorio Veneto dogodila prometna nesreča, katere žrtvi sta bila 24-letni Bruno Gumelli iz Ul. Parca 18 in 21-letni Francesco Terlizzi iz Ul. Giustiniani 23. Bilo je 5 minut čez ponoči, ko sta mladenčca privozila na mostu, ki se dviga nad ulico. V trenutku, ko sta trčila ob neki zid in se oba poškodovala. Hujše posledice je odnesel Terlizzi, ki je vo-

dil motor. Na pomoč jima je prišel rešilni avto Zelenega križa, ki ju je takoj odpeljal v bolnico Brigata Pavia. Terlizzi so z zdravniški ugotovili, da je imel zlom hrbtenice, verjeten zlom lobanje ter pretrgan možgan. Gumelli pa je precejšnjo rano na glavi ter več poškodb po raznih delih telesa.

Vojvodina iz Novega Sada, ki je igrala v Zagrebu proti Lokomotivi, spada med boljše moštva, kar je razumljivo, če spričo velikega števila igralcev v njenem moštvu, ki se odlikujejo po individualnih sposobnostih in so že večkrat oblekli dres z državnim grmom. Po igri gotovo tudi v nedeljo v Zagrebu ni razočarala, toda v bran se ji je postavila izredno borbeno Lokomotiva.

Sprememba predpisov za izmenjavo blaga z Jugoslavijo

Pristojno ministrstvo v Rimu je uvedlo v predpise za trgovinsko izmenjavo z Jugoslavijo novo spremembo. Po novih določilih ne bodo več uvažali živine in živalskih proizvodov iz FLRJ samo s carinjenjem, ampak bo za tak uvoz potrebno posebno ministrsko dovoljenje. Ta odlok velja predvsem za uvoz konj za zakol, goveje živine, prašičev, svezega in zamrznjenega mesa, izvzeto pa je ovčje in kozje meso.

Širite in citajte Primorski dnevnik!

BREZ PRESENEČENJ V JUGOSLOVANSKEM NOGOMETNEM PRVENSTVU

Odred bi zaslužil neodločen izid

Hajduk je z zmago nad Crveno zvezdo premostil budo oviro

REZULTATI:
BSK - Vardar 3:1 (2:0)
Rabotnički - Odred 3:2 (1:0)
Hajduk - Cr. zvezda 1:0 (1:0)
Lokomotiva-Vojvodina 3:1 (1:0)
Spartak - Sarajevo 6:1 (1:0)
Radnički - Partizan 2:4 (0:1)

V jugoslovanskem nogometnem prvenstvu so se vedno vrzeli, zaradi katerih je trenutni pregled položaja nemogoč. Zastalost tekem, ki jih prejšnjo nedeljo v Beogradu in Subotici zaradi košave in snega niso odigrali, še niso nadoknadili, pridružila pa se je še ena neodigrana tekma. Tekmo so pravzaprav igrali, vendar pa samo na ljubo občinstvu kot prijateljsko tekmo. To je bilo v Osijeku, kjer sta se Proleter in Dinamo dogovorila, da zaradi razmnoženja igralcev ne bosta odigrala prvenstvene tekme. Tekmo so na igrišču, ki je bilo podobno jezeru, igrali, kolikor se je dalo in kolikor se jim je zdelo, saj ni šlo za točke. Če pa je bila to nekaka generalna za prvenstveno tekmo, tedaj mora biti bolj zadovoljen Dinamo, ki je s svojimi dobriimi streli zmagal 2:0 (0:0).

Zdelo se je, da se to Odred vrnil iz Skoplja vsaj z zasluženim neodločenim rezultatom. Stiri minute pred koncem je bilo še 2:2 in bila je obramba domačega Rabotničkaga, ki je imela polno dala. Vendar je nenadna protiakcija domačih rodila zadni gol in zmago. Ljubljanci so igrali dobro zlasti v drugem polčasu, ko so se kmalu izenačili na 1:1, potem pa celo prešli v vodstvo 2:1. Popustili pa niso niti tedaj, ko so do morda dosegli izenačenje in bi neodločen rezultat res ne bil nezaslužen darilo. Zaradi poraza je sedaj Odred močno oslabil na zadnjem mestu, ker se mu je najbližji — prav njegov nedeljski nasprotnik Rabotnički — odmaknil za tri točke.

Na čelo lestvice so se stvarili nekoliko spremenili: tekma med favoritoma Hajdukom in Norvežan Stein Eriksen, zmagovalca na zadnji olimpijadi, gotovo med favoriti. Vendar pa je marsikdo bil mnenja, da mu bo težko uspešno predreti trdno avstrijsko falang odličnih alpskih smučarjev. Toda Eriksen ni le slučajno zmagal, temveč je njegov zmagalo zelo prepričljivo, saj je dosegel v obeh tekih daleč najboljši čas.

Zirija je dosednja Avstrijo pravdi 5 sekund kazni, ker je izpustil ena vrata. Zaradi tega se Pravda s četrtega premakne na 13. mesto. Avstrijski vodja Fred Roessler je vložil uradni protest, nakar se je žirija zbrala, da o tem razpravi.

Rezultati — slalom moški:
1. Eriksen (Norv.) 130'6" (73'59"-66'37");
2. Obermuller (Nem.) 146'3" (76'58"-69'15");
3. Spiess T. (Avstr.) 146'7" (75'01"-71'72");
4. Pravda (Avstr.) 145'59" (75'50"-71'39");
5. Molterer (Avstr.) 147'2" (77'37"-69'55");
6. Bonlieu (Fr.) 148'49";
7. Sollandeg (Sved.) 149'35";
8. Perret (Fr.) 149'11";
9. Dodge (ZDA) 149'59";
10. Dalman (Svica) 149'58";
11. Couttet (Fr.) 149'55";
12. Matetis (Fr.) 151'31";
13. Rey (Svica) 151'66";
14. Julien (Svica) 152'33";
15. Casienica - Ciaptak (Poljska) 153'62";
16. Werner

V nadaljevanju tekmovalnja za svetovno prvenstvo v hokeju je švedski prvi dan tekmovalja premagala Norveško z 10:1 (3:0, 4:0, 3:1). V prvi sobotni tekmi pa je češka reprezentanca premagala reprezentanco Zvezde Nemčije z 9:4 (2:0, 4:0, 3:4). Nemci so se odločno in trdnoravno borili in bi zaslužili še kak gol, vendar pa je med Čehi starši lisjak Zabrodsky poskrbel, da se je tekma končala, kot se je pričakovalo. Svedom bi očitno zmaga Nemcev bila mnogo bolj po volji, saj se je eventualnim porazom Čehov močno povečajo njihove šanse za osvojitve prvega mesta (seveda, če ne bi bilo razen Čehov še Kanadčanov in Rusov). Na današnji tekmi je 4000 gledalcev, od katerih je bilo tri četrtine šolskih otrok krepko navijalo za Nemce, vendar vse to ni nič pomagalo. Sledila je tekma med SZ in Norveško. Rusi z Norvežani niso imeli posebnih težav in rezultat 7:0 (3:0, 4:0, 1:0) niti ne izražajo dovolj njihove premoči. V zadnji tekmi pa je v soboto Kanada premagala Svico z 8:1 (3:0, 2:0, 3:1). V nedeljo je najprej Švedska premagala Finsko s 5:3 (0:0, 2:2, 3:1), nato pa Kanada Norveško z 8:0 (4:0, 2:0, 2:0).

STOCKHOLM 1. — Češko hokejsko moštvo je danes premagalo Fince z 12:1 (3:0, 4:1, 5:0). Finci so bili ves čas igre stisnjeni v obrambo, zlasti v tretjem času, ko so Čehi igrali tudi z branilci in napadci, ki imajo cel kup poškodovanih ljudi in tudi med tistimi, ki so bili danes na igrišču, jih večina ni bila v najboljšem stanju.

V drugi tekmi so nastopili Rusi proti Nemcem. Kakor zadnjič pri tekmi med Čehi in Nemci, tako je tudi danes

komotiva, ki ji je uspelo doseči tri gole, medtem ko ji je svetile čuval zelo zanesljivi Stinčić. Pri Vojvodini pa stvar ni šla prav v streljanju na gol.

Pri beograjskem BSK so gotovo zelo zadovoljni s svojim levim krilom Prinčevićem. Čeprav nedeljska zmaga BSK nad Vardarjem ne more biti samo njegovo delo, pa nisojto vendar vsi trije goli njegovo občinstvo — čeprav tudi s pomočjo še ostalih napadalcev, Vardar je imel sicer tudi obdobja, ko je bil boljši na igrišču, toda prav v tem času — kot se rado zgodi — je prejel tretji gol.

1.0 in 5:1 se glasila rezultata obeh polčasov s tekme v Subotici, kjer je pri Spartaku gostovalo Sarajevo. Subotičani je šlo v drugem polčasu ved od noga in tako se je v celoti rezultat 6:1.

Prihodnjo nedeljo bodo igrali Partizan - Proleter, Radnički - BSK, Dinamo - Spartak, Lokomotiva - Hajduk, Rabotnički - Crvena zvezda, Vojvodina - Sarajevo, Odred - Vardar.

LESTVICA:
Hajduk 18 13 2 3 33:18 28
Partizan 17 13 1 3 33:22 27
Dinamo 17 11 3 3 39:14 25
Cr. zvezda 17 10 3 3 31:15 25
Vojvodina 17 10 3 4 46:27 23
Spartak 17 8 4 6 34:27 19
Lokomotiva 17 5 8 6 28:29 14
Radnički 18 3 8 7 23:26 14
Vardar 18 6 2 10 19:35 14
Proleter 17 3 7 7 19:37 13
Lokomotiva 17 4 4 9 23:27 12
Radnički 18 4 3 11 21:36 11
Rabotnički 18 4 3 11 18:33 11
Odred 18 2 4 12 26:50 8

ZA SVETOVNO PRVENSTVO
Brazilijsko - Čile 2:0 (1:0)
SANTIAGO (ČILE). 1. — Brazilijska je premagala Čile z 2:0 (1:0). To je bila izločilna tekma za svetovno nogometno prvenstvo. Pred kratkim je tudi Paragvaj dvakrat premagal Čile in bo borba za vstop v finale med Paragvajem in Brazilijsko.

SVETOVNO PRVENSTVO V ALPSKIH DISCIPLINAH V AAREJU
Norvežan Eriksen in Švicarka Schoepfer svetovna prvaka v slalomu in smuku
Razmeroma slab uspeh Avstrijcev v slalomu

Za tekmo v slalomu na svetovnem prvenstvu v alpskih smučarskih disciplinah je bil Norvežan Stein Eriksen, zmagovalca na zadnji olimpijadi, gotovo med favoriti. Vendar pa je marsikdo bil mnenja, da mu bo težko uspešno predreti trdno avstrijsko falang odličnih alpskih smučarjev. Toda Eriksen ni le slučajno zmagal, temveč je njegov zmagalo zelo prepričljivo, saj je dosegel v obeh tekih daleč najboljši čas.

Zirija je dosednja Avstrijo pravdi 5 sekund kazni, ker je izpustil ena vrata. Zaradi tega se Pravda s četrtega premakne na 13. mesto. Avstrijski vodja Fred Roessler je vložil uradni protest, nakar se je žirija zbrala, da o tem razpravi.

Rezultati — slalom moški:
1. Eriksen (Norv.) 130'6" (73'59"-66'37");
2. Obermuller (Nem.) 146'3" (76'58"-69'15");
3. Spiess T. (Avstr.) 146'7" (75'01"-71'72");
4. Pravda (Avstr.) 145'59" (75'50"-71'39");
5. Molterer (Avstr.) 147'2" (77'37"-69'55");
6. Bonlieu (Fr.) 148'49";
7. Sollandeg (Sved.) 149'35";
8. Perret (Fr.) 149'11";
9. Dodge (ZDA) 149'59";
10. Dalman (Svica) 149'58";
11. Couttet (Fr.) 149'55";
12. Matetis (Fr.) 151'31";
13. Rey (Svica) 151'66";
14. Julien (Svica) 152'33";
15. Casienica - Ciaptak (Poljska) 153'62";
16. Werner

SVETOVNO PRVENSTVO V HOKEJU NA LEDU

Skupaj s SZ in ČSR vodijo Kanadci ki so pregazili Švede z 8:0

Brez točke so še Nemci Švicarji, Finci in Norvežani

V nadaljevanju tekmovalnja za svetovno prvenstvo v hokeju je švedski prvi dan tekmovalja premagala Norveško z 10:1 (3:0, 4:0, 3:1). V prvi sobotni tekmi pa je češka reprezentanca premagala reprezentanco Zvezde Nemčije z 9:4 (2:0, 4:0, 3:4). Nemci so se odločno in trdnoravno borili in bi zaslužili še kak gol, vendar pa je med Čehi starši lisjak Zabrodsky poskrbel, da se je tekma končala, kot se je pričakovalo. Svedom bi očitno zmaga Nemcev bila mnogo bolj po volji, saj se je eventualnim porazom Čehov močno povečajo njihove šanse za osvojitve prvega mesta (seveda, če ne bi bilo razen Čehov še Kanadčanov in Rusov). Na današnji tekmi je 4000 gledalcev, od katerih je bilo tri četrtine šolskih otrok krepko navijalo za Nemce, vendar vse to ni nič pomagalo. Sledila je tekma med SZ in Norveško. Rusi z Norvežani niso imeli posebnih težav in rezultat 7:0 (3:0, 4:0, 1:0) niti ne izražajo dovolj njihove premoči. V zadnji tekmi pa je v soboto Kanada premagala Svico z 8:1 (3:0, 2:0, 3:1). V nedeljo je najprej Švedska premagala Finsko s 5:3 (0:0, 2:2, 3:1), nato pa Kanada Norveško z 8:0 (4:0, 2:0, 2:0).

STOCKHOLM 1. — Češko hokejsko moštvo je danes premagalo Fince z 12:1 (3:0, 4:1, 5:0). Finci so bili ves čas igre stisnjeni v obrambo, zlasti v tretjem času, ko so Čehi igrali tudi z branilci in napadci, ki imajo cel kup poškodovanih ljudi in tudi med tistimi, ki so bili danes na igrišču, jih večina ni bila v najboljšem stanju.

V drugi tekmi so nastopili Rusi proti Nemcem. Kakor zadnjič pri tekmi med Čehi in Nemci, tako je tudi danes

komotiva, ki ji je uspelo doseči tri gole, medtem ko ji je svetile čuval zelo zanesljivi Stinčić. Pri Vojvodini pa stvar ni šla prav v streljanju na gol.

Pri beograjskem BSK so gotovo zelo zadovoljni s svojim levim krilom Prinčevićem. Čeprav nedeljska zmaga BSK nad Vardarjem ne more biti samo njegovo delo, pa nisojto vendar vsi trije goli njegovo občinstvo — čeprav tudi s pomočjo še ostalih napadalcev, Vardar je imel sicer tudi obdobja, ko je bil boljši na igrišču, toda prav v tem času — kot se rado zgodi — je prejel tretji gol.

1.0 in 5:1 se glasila rezultata obeh polčasov s tekme v Subotici, kjer je pri Spartaku gostovalo Sarajevo. Subotičani je šlo v drugem polčasu ved od noga in tako se je v celoti rezultat 6:1.

Prihodnjo nedeljo bodo igrali Partizan - Proleter, Radnički - BSK, Dinamo - Spartak, Lokomotiva - Hajduk, Rabotnički - Crvena zvezda, Vojvodina - Sarajevo, Odred - Vardar.

LESTVICA:
Hajduk 18 13 2 3 33:18 28
Partizan 17 13 1 3 33:22 27
Dinamo 17 11 3 3 39:14 25
Cr. zvezda 17 10 3 3 31:15 25
Vojvodina 17 10 3 4 46:27 23
Spartak 17 8 4 6 34:27 19
Lokomotiva 17 5 8 6 28:29 14
Radnički 18 3 8 7 23:26 14
Vardar 18 6 2 10 19:35 14
Proleter 17 3 7 7 19:37 13
Lokomotiva 17 4 4 9 23:27 12
Radnički 18 4 3 11 21:36 11
Rabotnički 18 4 3 11 18:33 11
Odred 18 2 4 12 26:50 8

SVETOVNO PRVENSTVO V ALPSKIH DISCIPLINAH V AAREJU
Norvežan Eriksen in Švicarka Schoepfer svetovna prvaka v slalomu in smuku
Razmeroma slab uspeh Avstrijcev v slalomu

Za tekmo v slalomu na svetovnem prvenstvu v alpskih smučarskih disciplinah je bil Norvežan Stein Eriksen, zmagovalca na zadnji olimpijadi, gotovo med favoriti. Vendar pa je marsikdo bil mnenja, da mu bo težko uspešno predreti trdno avstrijsko falang odličnih alpskih smučarjev. Toda Eriksen ni le slučajno zmagal, temveč je njegov zmagalo zelo prepričljivo, saj je dosegel v obeh tekih daleč najboljši čas.

Zirija je dosednja Avstrijo pravdi 5 sekund kazni, ker je izpustil ena vrata. Zaradi tega se Pravda s četrtega premakne na 13. mesto. Avstrijski vodja Fred Roessler je vložil uradni protest, nakar se je žirija zbrala, da o tem razpravi.

Rezultati — slalom moški:
1. Eriksen (Norv.) 130'6" (73'59"-66'37");
2. Obermuller (Nem.) 146'3" (76'58"-69'15");
3. Spiess T. (Avstr.) 146'7" (75'01"-71'72");
4. Pravda (Avstr.) 145'59" (75'50"-71'39");
5. Molterer (Avstr.) 147'2" (77'37"-69'55");
6. Bonlieu (Fr.) 148'49";
7. Sollandeg (Sved.) 149'35";
8. Perret (Fr.) 149'11";
9. Dodge (ZDA) 149'59";
10. Dalman (Svica) 149'58";
11. Couttet (Fr.) 149'55";
12. Matetis (Fr.) 151'31";
13. Rey (Svica) 151'66";
14. Julien (Svica) 152'33";
15. Casienica - Ciaptak (Poljska) 153'62";
16. Werner

SVETOVNO PRVENSTVO V HOKEJU NA LEDU

Skupaj s SZ in ČSR vodijo Kanadci ki so pregazili Švede z 8:0

Brez točke so še Nemci Švicarji, Finci in Norvežani

V nadaljevanju tekmovalnja za svetovno prvenstvo v hokeju je švedski prvi dan tekmovalja premagala Norveško z 10:1 (3:0, 4:0, 3:1). V prvi sobotni tekmi pa je češka reprezentanca premagala reprezentanco Zvezde Nemčije z 9:4 (2:0, 4:0, 3:4). Nemci so se odločno in trdnoravno borili in bi zaslužili še kak gol, vendar pa je med Čehi starši lisjak Zabrodsky poskrbel, da se je tekma končala, kot se je pričakovalo. Svedom bi očitno zmaga Nemcev bila mnogo bolj po volji, saj se je eventualnim porazom Čehov močno povečajo njihove šanse za osvojitve prvega mesta (seveda, če ne bi bilo razen Čehov še Kanadčanov in Rusov). Na današnji tekmi je 4